

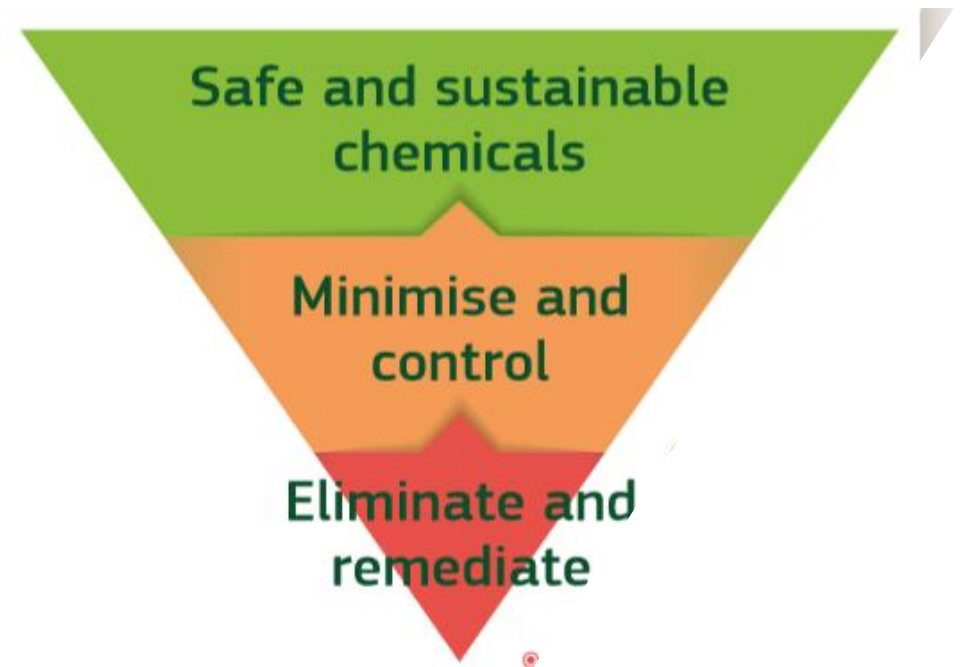
Stratégia udržateľnosti pre chemické látky

Chemické fórum 2024, 8. októbra 2024, Banská Bystrica

Peter Korytár, Európska Komisia

Dlhodobá vízia pre politiku EÚ v oblasti chemikálií: dosiahnutie netoxického prostredia

- Chemikálie sa vyrábajú a používajú spôsobom, ktorý maximalizuje ich prínos pre spoločnosť a zároveň bráni tomu, aby predstavovali nebezpečenstvo pre planétu a ľudí

Piliere stratégie

**Podpora
inovácií**

**Silnejší právny
rámec EÚ pre
lepšiu ochranu**

**Zjednodušenie a
konsolidácia**

**Podpora
vedomostí a
vedy**

**Celosvetové
zodpovedné
nakladanie s
chemikáliami**

Čo sa dosiahlo

Podpora inovácií

- **Odporúčanie Komisie pre posudzovanie inherentne bezpečných a udržateľných chemikálií a materiálov (Dec 22)**
- **Nariadenia o taxonómii udržateľných investícií a o podávaní správ o udržateľnosti (June 23)**

Silnejší právny rámec EÚ pre lepšiu ochranu

Zjednodušenie a konsolidácia

Podpora vedomostí a vedy

Celosvetové zodpovedné nakladanie s chemikáliami

Rámec pre inherentne bezpečné a udržateľné chemické látky a materiály

Ciele:

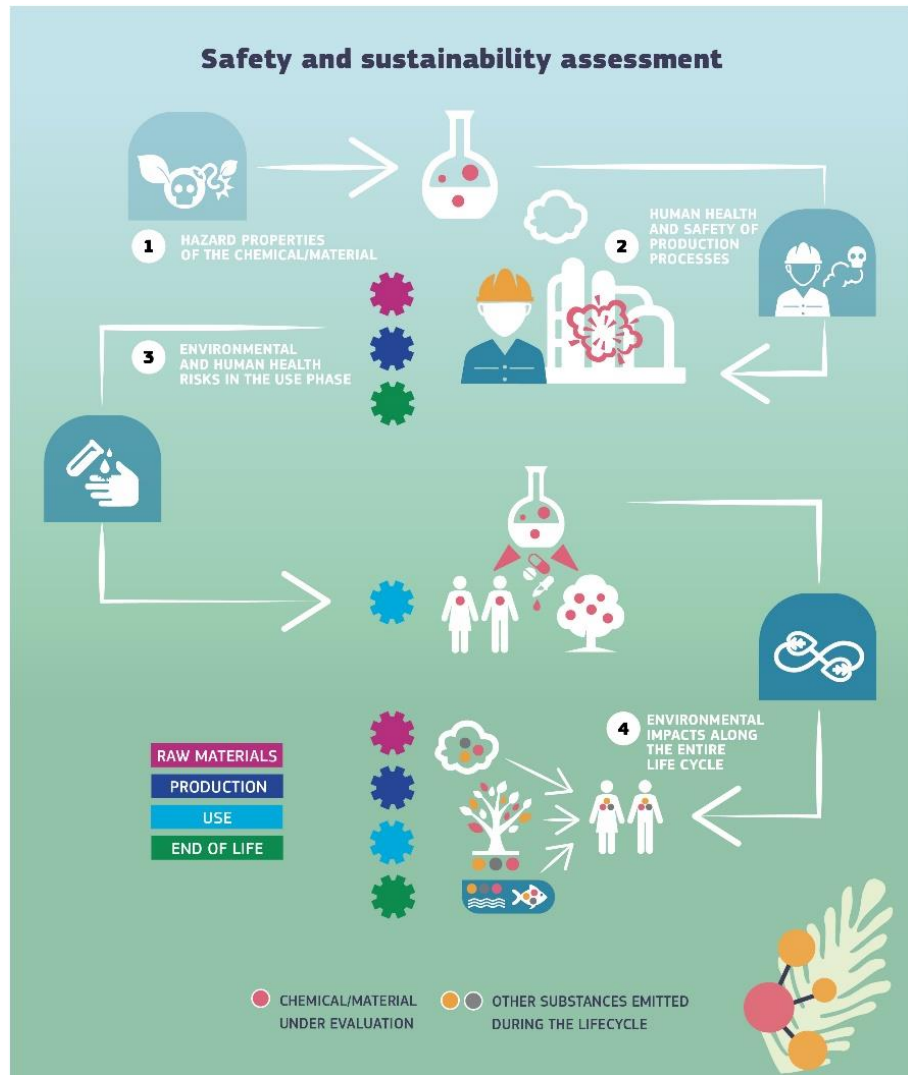
- **Nasmerovanie inovačného procesu** smerom k zelenej priemyselnej transformácii
- **Nahradiť (pokiaľ je to možné) alebo minimalizovať výrobu a používanie látok vzbudzujúcich obavy**
- **Minimalizácia vplyvu na zdravie, klímu a životné prostredie** (vzduch, voda, pôda) počas získavania, výroby, používania a konca životnosti chemikálií a materiálov

Rámec je dobrovoľný a je zameraný na výskum a inovácie v rámci výskumných programov

Členské štáty, priemysel, akademická obec sa vyzývajú, aby podporovali používanie SSbD v inováciách.

Rámec pre inherentne bezpečné a udržateľné chemické látky a materiály

Fáza 1. Hlavné zásady (re)dizajnu

- Materiálová efektívnosť
- Minimalizovanie používania nebezpečných chemikálií alebo materiálov
- Energetická efektívnosť
- Použitie obnoviteľných zdrojov
- Predchádzanie a zabránenie nebezpečným emisiám
- Návrh zameraný na koniec životnosti
- Zohľadnenie celého životného cyklu

Fáza 2. Posúdenie bezpečnosti a udržateľnosti

- Posúdenie nebezpečnosti (vnútorné vlastnosti)
- Zdravotné a bezpečnostné aspekty výroby a spracovania
- Zdravotné a environmentálne aspekty vo fáze konečnej aplikácie
- Posúdenie environmentálnej udržateľnosti

EU Taxonómia – rámec pre uľahčenie udržateľných investícií

Kľúčový nástroj na preorientovanie súkromného kapitálu smerom k udržateľným aktivitám

System klasifikácie a zverejňovania... postavený na technických kritériách pre hospodárske činnosti ktoré podstatne prispievajú k environmentálnym cieľom

1

Podstatne prispeje
na jeden environmentálny cieľ

2

Nespôsobí žiadne významné škody iným cieľom

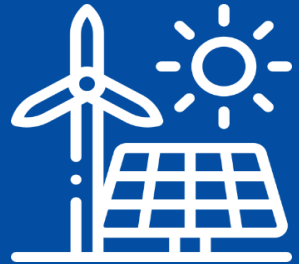
3

Minimálne záruky
sociálne veci a ľudské zdroje

Technické
scríningové
kritériá

EU Taxonómia je postavená okolo šiestich environmentálnych cieľov

Klimatické ciele

Climate
Change
Mitigation

Climate
Change
Adaptation

Iné environmentálne ciele

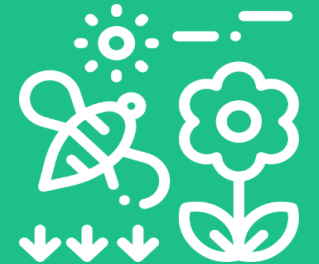
Transition to
a circular
economy

Pollution
prevention and
control

Sustainable use
and protection
of water and
marine
resources

Protection and
restoration of
biodiversity &
ecosystems

Komplexný režim zverejňovania

Režim zverejňovania udržateľnosti EÚ pre finančné a nefinančné spoločnosti

Inštrument	Smernica o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov (CSRD)	Nariadenie o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore finančných služieb (SFDR)	Nariadenie o taxonómii
Rozsah pôsobnosti	Všetky veľké spoločnosti v EÚ a všetky kótované spoločnosti (okrem mikropodnikov)	Účastníci finančného trhu ponúkajúci investičné produkty a finanční poradcovia	Účastníci finančného trhu ponúkajúci investičné produkty; Všetky podniky podliehajúce smernici CSRD
Zverejnenie	Správa na základe formálnych štandardov podávania správ a podlieha externému auditu	Zverejňovanie rizík udržateľnosti a hlavných nepriaznivých vplyvov na úrovni entity a produktu	Obrat, kapitálové a prevádzkové výdavky vo vykazovanom roku z produktov alebo činností v súlade s taxonómiou

Čo sa dosiahlo

Podpora inovácií

- Odporúčanie Komisie pre posudzovanie inherentne bezpečných a udržateľných chemikálií a materiálov
- Nariadenia o taxonómii udržateľných investícií a o podávaní správ o udržateľnosti

Silnejší právny rámec EÚ pre lepšiu ochranu

- Eco-design regulation (Mar 22)
- Industrial emissions (Apr 22)
- REACH restriction roadmap (Apr 22)
- Water Package (Oct 22)
- CLP regulation (Dec 22)

Zjednodušenie a konsolidácia

- Maximum levels for food contaminants (Lead, Cadmium, Aug 22); PFAS (Dec 22)
- Toy safety regulation (July 23)
- Oznámenie koncepcie nevyhnutného použitia (Apr 2024)

Podpora vedomostí a vedy

Celosvetové zodpovedné nakladanie s chemikáliami

Eco-design regulation

- Navrhnuté v marci 2022
- Umožňuje nastavenie širokej škály požiadaviek na udržateľnosť
  - Trvanlivosť produktu, opätovná použiteľnosť, modernizácia a opraviteľnosť, energetická efektívnosť a efektívnosť zdrojov
- Látky vzbudzujúce obavy
  - Možnosť obmedzenia ich použitia ak bránia v recyklácii
  - Ukladá povinnosť ich sledovania v produktoch

Industrial emissions directive

- Navrhnuté v apríli 2022
- Prehĺbenie a rozšírenie predchádzajúcich pravidiel (viac prevádzok z viac sektorov)
- Aktualizované pravidlá sprísňujú limitné hodnoty emisií, nariaďujú elektronické povoľovanie, znižujú administratívne náklady, sprísňujú podmienky udeľovania výnimiek, zavádzajú odrádzajúce sankcie a dávajú viac právomocí pre príslušné orgány.
- Lídri EÚ v oblasti priemyselných inovácií budú mať prospech z flexibilných pravidiel povoľovania na testovanie techník šetrnejších k životnému prostrediu
- Zavádza právo domáhať sa náhrady škody na zdraví spôsobenej nezákonným znečistením

REACH restriction roadmap

- Zverejnené v apríli 2022
- Jej cieľom je urýchliť riešenie rizík najškodlivejších chemikálií a poskytnúť zainteresovaným stranám transparentnosť
- Zopár príkladov:
  - PFAS
  - MCCPs
  - CMRs in childcare articles
  - Bisphenols

Water legislation

- Navrhnuté v októberi 2022
- Aktualizovaný zoznam látok znečisťujúcich vodu:
  - PFAS group, pesticides, bisphenol A, pharmaceuticals
- Riešenie kumulatívnych alebo kombinovaných účinkov neúmyselných zmesí látok

CLP regulation

- Navrhnuté v decembri 2022
- Nové triedy nebezpečnosti: EDs, PBTs, vPB, PMTs, vPvMs
- Komisia môže iniciovať harmonizovanú klasifikáciu
- Objasnenie pravidiel označovania a chemikálií predávaných online

Maximum levels for food contaminants

- Prísnejšie maximálne prípustné úrovne
  - Pre olovo a kadmium v auguste 2021
  - Pre PFAS v decembri 2022

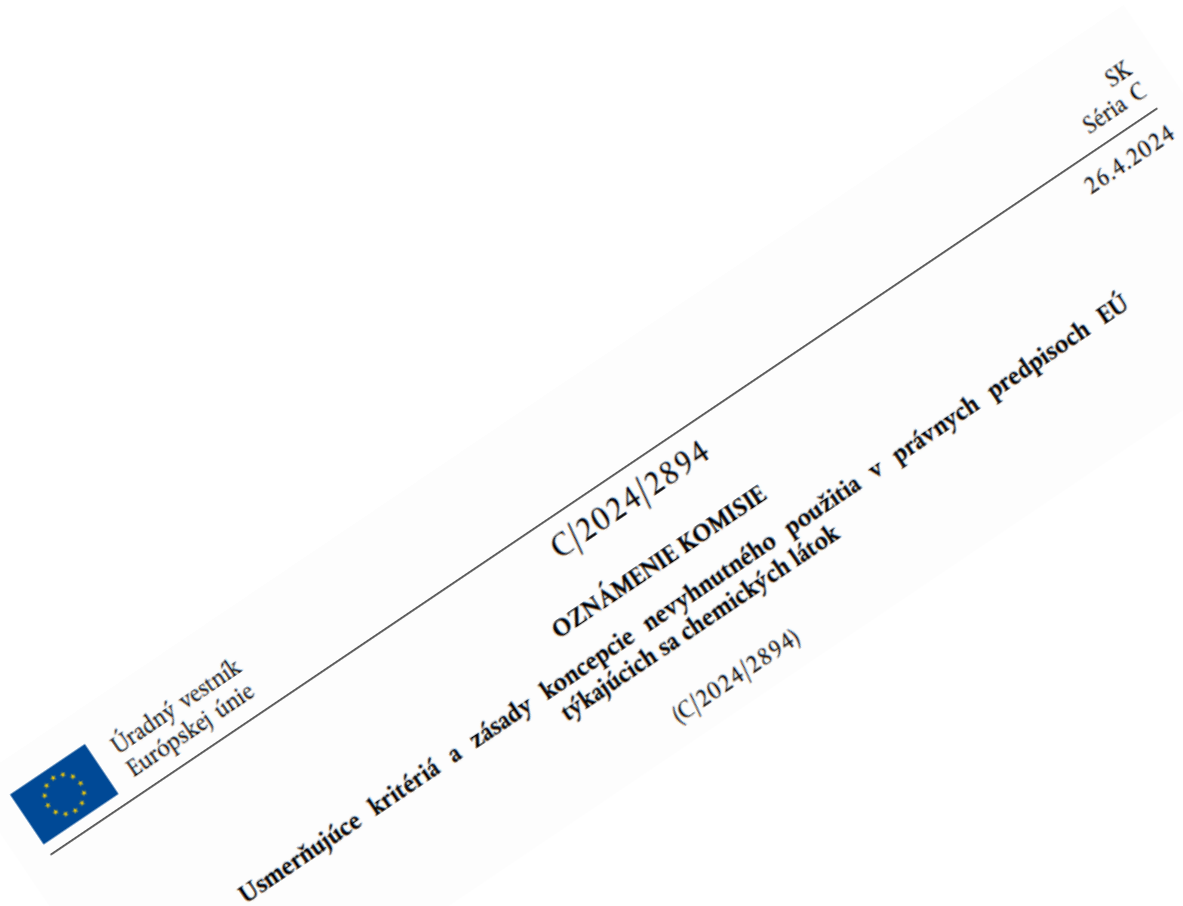

Toys safety regulation

- Navrhnuté v júli 2023
- Zvýšená ochrana pred škodlivými chemikáliami
  - Zákaz CMR
  - Zákaz ED a chemikálií, ktoré ovplyvňujú dýchací systém alebo sú toxické pre konkrétny orgán
- Posilnenie vymáhania pravidiel:
  - Všetky hračky budú musieť mať digitálny produktový pas

Koncepcia nevyhnutného použitia

- Publikované v apríli 2024
- Cieľom koncepcie je zvýšiť ochranu zdravia a životného prostredia urýchlenním vyradovania z používania najškodlivejších látok, ktoré nie sú nevyhnutné, a tam, kde je to nevyhnutné, poskytnúť čas na ich nahradenie predvídateľným spôsobom. operátorom trhu.
- Použitie najškodlivejšej látky je nevyhnutné pre spoločnosť vtedy, keď sú splnené tieto dve kritériá:
  1. takéto použitie je nevyhnutné pre zdravie alebo bezpečnosť, alebo je kriticky dôležité pre fungovanie spoločnosti a
  2. neexistujú žiadne prijateľné alternatívy.

Čo sa dosiahlo

Podpora inovácií

- Odporúčanie Komisie pre posudzovanie inherentne bezpečných a udržateľných chemikálií a materiálov
- Nariadenia o taxonómii udržateľných investícií a o podávaní správ o udržateľnosti

Silnejší právny rámec EÚ pre lepšiu ochranu

- Eco-design regulation
- Industrial emissions
- REACH restriction roadmap
- Water Package
- CLP regulation
- Maximum levels for food contaminants
- Toy safety regulation
- Oznámenie koncepcie nevyhnutného použitia

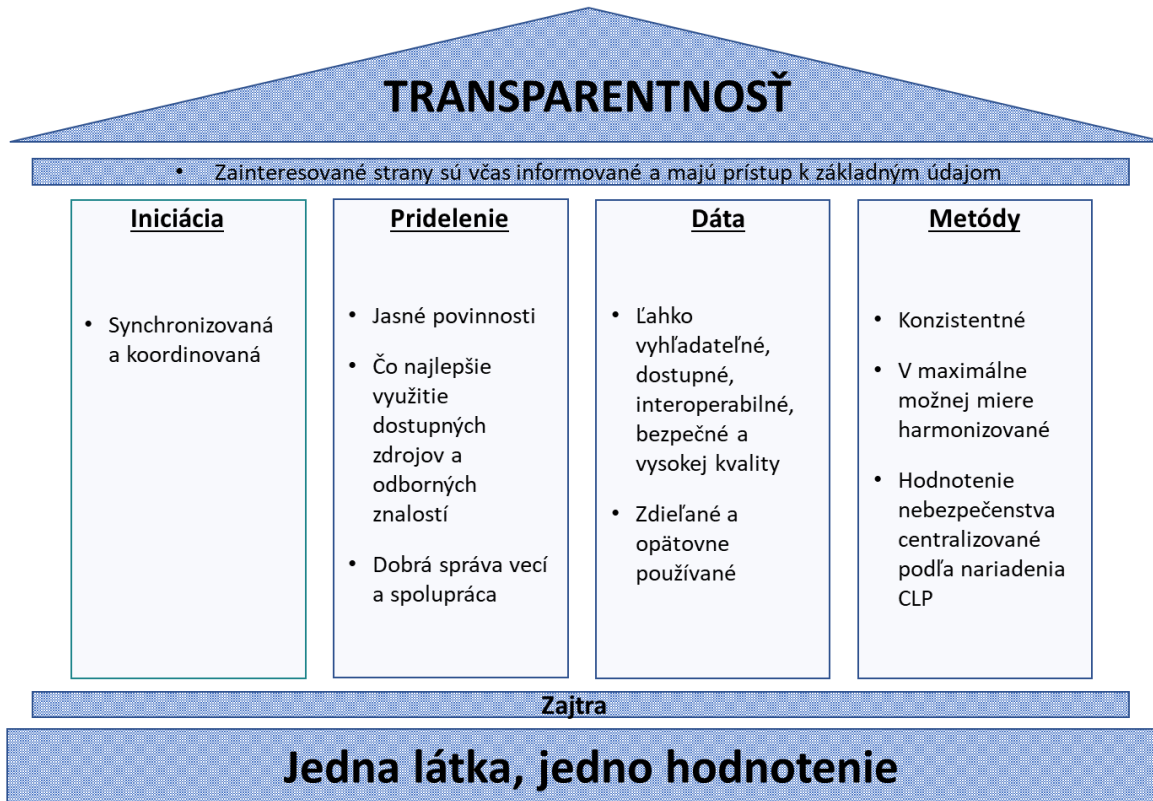
Zjednodušenie a konsolidácia

- Jedna látka, jedno hodnotenie
- Nariadenie a smernica o prerozdelení technickej a vedeckej práce EÚ agentúram (Dec 2023)
- Nariadenie o chemických dátach (Dec 2023)

Podpora vedomostí a vedy

Celosvetové zodpovedné nakladanie s chemikáliami

Legislatívny balík 'jedna látka, jedno hodnotenie'

- Navrhnuté v decembri 2023
- Nariadenie a smernica o prerozdelení technickej a vedeckej práce EÚ agentúram
  - Konsoliduje technickú prácu v EÚ agentúrach (ECHA, EFSA, EMA, EEA, EU-OSHA)
  - Vyžaduje lepšiu spoluprácu medzi EÚ agentúrami
- Nariadenie o chemických dátach
  - Ustanovuje spoločnú platformu údajov o chemikáliách;
  - Nastavuje pravidlá na zabezpečenie vyhľadateľnosti, prístupnosti, interoperability a opätovnej použiteľnosti údajov;
  - Ustanovuje mechanizmus generovania údajov v ECHA
  - Ustanovuje systém včasného varovania a reakcie

Čo sa dosiahlo

Podpora inovácií

- Odporúčanie Komisie pre posudzovanie inherentne bezpečných a udržateľných chemikálií a materiálov
- Nariadenia o taxonómii udržateľných investícií a o podávaní správ o udržateľnosti

Silnejší právny rámec EÚ pre lepšiu ochranu

- Eco-design regulation
- Industrial emissions
- REACH restriction roadmap
- Water Package
- CLP regulation
- Maximum levels for food contaminants
- Toy safety regulation
- Oznámenie koncepcie nevyhnutného použitia

Zjednodušenie a konsolidácia

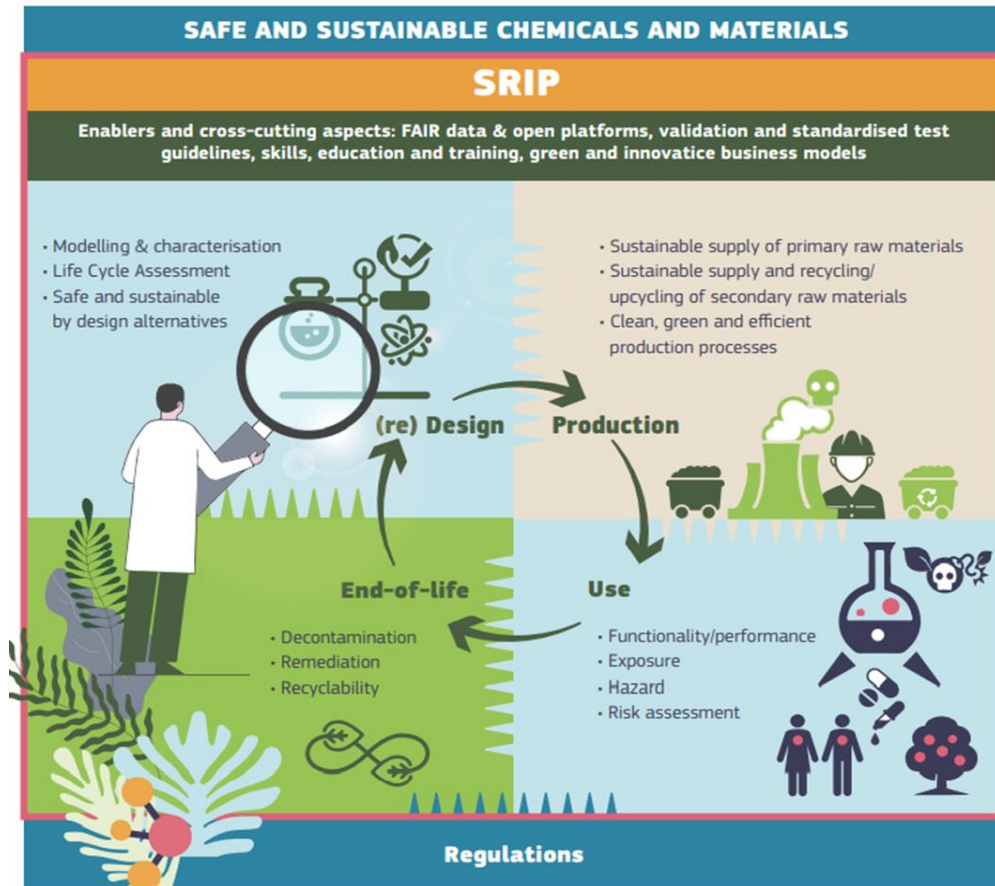
- Jedna látka, jedno hodnotenie
- Nariadenie a smernica o prerozdelení technickej a vedeckej práce EÚ agentúram
- Nariadenie o chemických dátach

Podpora vedomostí a vedy

- Strategic R&I plan for chemicals and materials (Oct 22)
- Research funding
- European partnership for the assessment of risks from chemicals (PARC) – May 22
- Indicator framework for chemicals (Apr 2024)

Celosvetové zodpovedné nakladanie s chemikáliami

Strategický plán výskumu a inovácií pre chemikálie a materiály

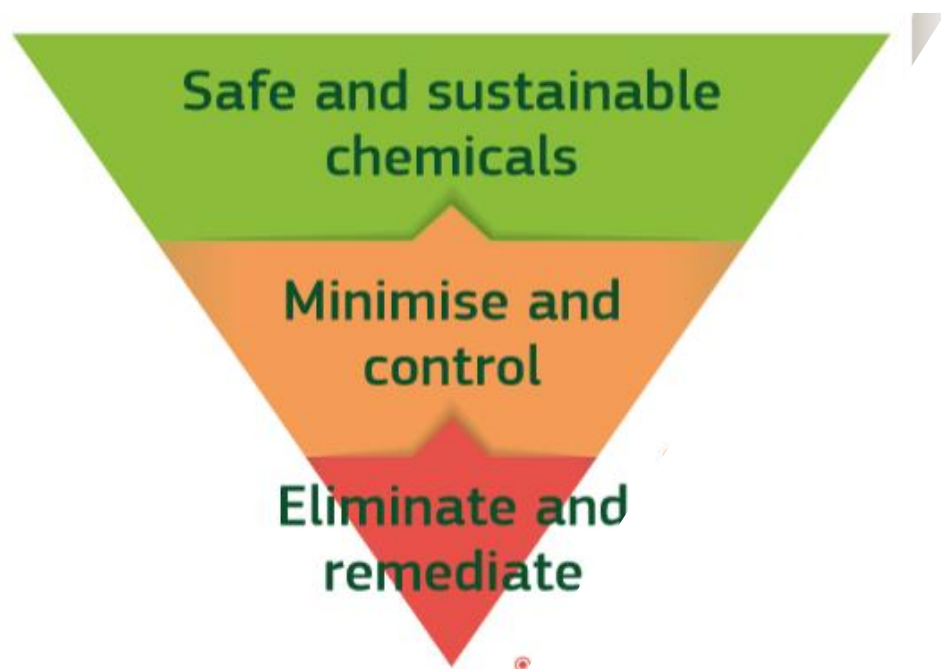
- Zverejnené 22. októbra 2022
- Identifikuje oblasti výskumu a inovácií, ktoré sú kľúčové pre bezpečnosť a udržateľnosť chemikálií a materiálov
- Oblasti výskumu a inovácií sú definované podľa životného cyklu chemikálií
- Identifikované oblasti výskumu a inovácií reflektujú názory zainteresovaných strán
- Môže byť použité pre rôzne programy financovania (EÚ, národné alebo priemyselné)

Partnerstvo pre hodnotenie rizík chemických látok

- Začal v máji 2022
- Vyvíja hodnotenie chemických rizík novej generácie na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia
- Tematické oblasti:
  - Hodnotenie rizika
  - Nástroje a zdroje
  - Budovanie kapacít
  - Veda do politiky

Rámec indikátorov pre chemické látky

- Zverejnené v apríli 2024 (EEA and ECHA)
- Podporujte meranie pokroku pri dosahovaní cieľov politiky stratégie, pomáha pri monitorovaní účinnosti legislatívy o chemikáliách a pomáha identifikovať potrebu budúcich opatrení
- Pozostáva z:
  - Panela indikátorov – 25 kvantitatívnych indikátorov, ktoré poskytujú prehľad o príčinách a vplyvoch chemického znečistenia v EÚ. Indikátory dopĺňa 22 signálov. Signály poskytujú ďalšie štatistiky (kvalitatívne a/alebo kvantitatívne údaje) a môžu naznačovať trend konkrétneho javu, ktorý stojí za to preskúmať aj napriek neúplnému pokrytiu.
  - Súhrnná správa

Čo sa dosiahlo

Podpora inovácií

- Odporúčanie Komisie pre posudzovanie inherentne bezpečných a udržateľných chemikálií a materiálov
- Nariadenia o taxonómii udržateľných investícií a o podávaní správ o udržateľnosti

Silnejší právny rámec EÚ pre lepšiu ochranu

- Eco-design regulation
- Industrial emissions
- REACH restriction roadmap
- Water Package
- CLP regulation
- Maximum levels for food contaminants
- Toy safety regulation
- Oznámenie koncepcie nevyhnutného použitia

Zjednodušenie a konsolidácia

- Jedna látka, jedno hodnotenie
- Nariadenie a smernica o prerozdelení technickej a vedeckej práce EÚ agentúram
- Nariadenie o chemických dátach

Podpora vedomostí a vedy

- Strategic R&I plan for chemicals and materials
- Research funding
- European partnership for the assessment of risks from chemicals (PARC)
- Indicator framework for chemicals

Celosvetové zodpovedné nakladanie s chemikáliami

- Proposal of new hazard classes to UN Global Harmonised System for Classification (Jan 23)
- Global Framework on Chemicals (Sept 2023)

UN globally harmonised system of classification and labelling

GLOBALLY HARMONIZED SYSTEM OF CLASSIFICATION AND LABELLING OF CHEMICALS (GHS)

Fourth revised edition

UNITED NATIONS
New York and Geneva, 2011

- EU proposed new hazard classes for UN GHS at the beginning of 2023
  - Endocrine disruption
  - Persistent, bioaccumulative and toxic
  - Very persistent, very bioaccumulative

Global framework on chemicals

- Adopted in September 2023 in Bonn
- Aims to reduce environmental risks from chemicals and waste
- Based on 28 targets
- Voluntary instrument – continuation of the Strategic approach to international chemicals management

Čo ostalo

Podpora inovácií

Silnejší právny rámec EÚ pre lepšiu ochranu

Zjednodušenie a konsolidácia

Podpora vedomostí a vedy

Celosvetové zodpovedné nakladanie s chemikáliami

- REACH revízia
- Revízia nariadenia o kozmetických výrobkoch

- Návrh nariadenia o Európskej Chemickej Agentúre

- Návrh zákazu exportu látok zakázaných v EÚ

Thank you

© European Union 2020

Unless otherwise noted the reuse of this presentation is authorised under the [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license. For any use or reproduction of elements that are not owned by the EU, permission may need to be sought directly from the respective right holders.

Slide xx: **element concerned**, source: e.g. [Fotolia.com](https://www.fotolia.com/); Slide xx: **element concerned**, source: e.g. [iStock.com](https://www.istock.com/)

